LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

Latvijas Okupācijas muzejs

Kultūras ministrija

KONFERENCE

LATVIJAS CENTRĀLĀS PADOMES MEMORANDS UN TĀ VĒSTURISKĀ NOZĪME

2016. GADA 18. MARTS
SAEIMAS NAMS, SARKANĀ ZĀLE
JĒKABA IELA 11, RĪGA

17. marts ir Latvijas Centrālās padomes memoranda gadadiena. Pēdējā laikā vēsturnieki, jo īpaši Latvijas Kara muzejā un Latvijas Okupācijas muzejā, ir pievērsuši lielāku uzmanību šim notikumam, tāpat ir notikuši vairāki sabiedriskās iniciatīvas grupas rīkoti piemiņas pasākumi, tomēr tā nozīme vēl nav pietiekami izvērtēta.

Latvijas Centrālā padome (LCP) bija vienots politiskās vadības centrs, kas darbojās Latvijas okupācijas laikā no 1943. gada līdz 1951. gadam un kas tika dibināts nolūkā koordinēt dažādu latviešu pretestības grupu darbību. LCP deklarēja, ka "Latvijas tautas politika jādibina uz neatkarības un demokrātijas principiem bez agrākās demokrātijas trūkumiem un kļūdām". LCP uzskatīja, ka Latvijā joprojām ir spēkā 1922. gada 15. februāra Satversme, saskaņā ar to pēdējais Saeimas priekšsēdētājs un LCP loceklis Pauls Kalniņš ir likumīgs Latvijas Valsts prezidenta vietas izpildītājs līdz jauna prezidenta ievēlēšanai un ka nākamo valsts iekārtu noteiks brīvi un demokrātiski vēlēta Saeima. LCP 1944. gada 8. septembra sēdē Pauls Kalniņš parakstīja deklarāciju par Latvijas valsts atjaunošanu.

Latvijas Centrālās padomes memorands ir vēsturisks dokuments, ko Otrā pasaules kara laikā, 1944. gada 17. martā, pieņēma Latvijas Centrālā padome un parakstīja 188 Latvijas sabiedrībā labi zināmi izglītības, kultūras un tautsaimniecības nozaru pārstāvji. Memorandā bija izteikta prasība nekavējoties atjaunot Latvijas Republikas faktisko suverenitāti un izveidot Latvijas valdību. Memorands ir visnozīmīgākais dokuments, kas Latvijā tapis Otrā pasaules kara laikā.

2009. gadā LCP memorands tika iekļauts UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" Latvijas nacionālajā reģistrā.

10.30 – 11.00 **Dalībnieku reģistrācija, kafija (Lielais vestibils)**

11.00 – 11.20 **Atklāšana (Sarkanā zāle)**
***Ināra Mūrniece**, Saeimas priekšsēdētāja*
***Ojārs Ēriks Kalniņš**, Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētājs*
Konferences moderatore
***Karina Pētersone**, Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāre*

11.20 – 13.00 ***Dr. hist. Uldis Neiburgs**,*
Latvijas Okupācijas muzeja Publiskās vēstures nodaļas vadītājs
Latvijas Centrālā padome (1943–1945): politiskie mērķi, darbība un tās rezultāti

***Ieva Kvāle**, Latvijas Kara muzeja pētniece*
LCP memoranda parakstītāji – Latvijas neatkarības idejas nesēji okupācijas apstākļos un trimdā

***Pāvils Brūvers**,*
LELB Liepājas diecēzes bīskaps, Latvijas neatkarības kustības dalībnieks
Latvijas Centrālās padomes mērķu un darbības virzienu garīgā dimensija

***Karina Pētersone**, Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāre*
Noslēguma vārdi un turpmākās ieceres

Konference būs skatāma arī tiešsaistē Saeimas mājaslapā www.saeima.lv